

ÎN C H E I E R E

10 martie 2021

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Oleg Popovici,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Oleg Popovici împotriva Agenției Servicii Publice, persoană terță Primăria orașului
Durlești, cu privire la constatarea ilegalității refuzului, obligarea modificării
înscrierilor în Registrul bunurilor imobile, repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 20 septembrie 2018, Oleg Popovici a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Agenției Servicii Publice, persoană terță Primăria or. Durlești, cu privire la
constatarea ilegalității refuzului, obligarea modificării înscrierilor în Registrul
bunurilor imobile, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, fiind proprietar al terenurilor
amplasate în intravilanul orașului xxxx, s-a adresat Agenției Servicii Publice cu cerere
privind includerea modificărilor în registrul bunurilor imobile și includerea datelor în
registrul bunurilor imobile, în privința terenurilor care conform planului urbanistic
general, fac parte din subzona funcțională, subzonă de blocuri locative proiectate la
prima etapă. Pentru realizarea dreptului la construcție era necesar de a indica în
registrul bunurilor imobile datele privind terenurile nominalizate, destinate pentru
construcții la prima etapă.

A invocat reclamantul că, terenurile au fost înregistrate în Registrul bunurilor
imobile cu numărul cadastral xxxx cu suprafața de 0.8499 ha și cu numărul cadastral
xxxx cu suprafața de 0.8499 ha, în baza contractului de vânzare-cumpărare. Terenurile
cu numerele cadastrale xxxx și xxxx, sunt indicate cu modul de folosință ca terenuri
agricole, în baza deciziilor Consiliului orașenesc Durlești și încheierii Curții Supreme
de Justiție din 26 decembrie 2012, fiind incluse în intravilanul orașului xxxx.

Prin scrisoarea nr. 1162/18 din 06 iunie 2018, Primăria or. Durlești, i-a comunicat
reclamantului că în conformitate cu planul urbanistic general al orașului Durlești,
aprobat prin decizia Consiliului or. Durlești nr. 8.13 din 01 ianuarie 2008, terenurile cu

numerele cadastrale xxxx și xxxx , fac parte din subzona de blocuri locative proiectate la prima etapă.

La 27 iulie 2018, s-a adresat Agenției Servicii Publice cu cerere privind includerea modificărilor corespunzătoare în registrul bunurilor imobile, însă solicitarea a fost respinsă, neprimind un refuz în formă scrisă.

Reclamantul a menționat că la 31 iulie 2018, s-a adresat cu cerere prealabilă Agenției Servicii Publice, însă răspuns la cerere nu a primit. Ulterior, la 18 august 2018 a depus un supliment la cererea prealabilă la care răspuns nu a primit. Astfel, refuzând în includerea datelor că terenurile care îi aparțin cu drept de proprietate sunt destinate construcției, autoritatea publică face inutil dreptul de proprietate asupra terenurilor și de fapt îl privează de proprietate. Or, refuzul de a include datele solicitate în registrul bunurilor imobile este o ingerință în proprietatea sa și trebuie să îndeplinească cerința de a avea un scop legitim, interesul societății sau interese comune, fapt care nu este demonstrat.

A solicitat reclamantul recunoașterea ilegalității refuzului în acceptarea și admiterea cererii, obligarea de a trece terenurile deținute cu numărul cadastral xxxx cu suprafața de 0.8499 ha, și cu numărul cadastral xxxx cu suprafața de 0.8499 ha, amplasate pe adresa mun. xxxx, or. xxxx, în categoria terenurilor din intravilanul localității, obligarea de a modifica înscrierile în Registru bunurilor imobile, în privința terenurilor deținute, cu numărul cadastral xxxx cu suprafața de 0.8499 ha și numărul cadastral xxxx cu suprafața de 0.8499 ha, amplasate pe adresa mun. xxxx, or. xxxx, cu indicarea modului de folosință, pentru construcții, repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Oleg Popovici, ca neîntemeiată.

Manifestând dezacordul cu hotărârea instanței de fond, Oleg Popovici, la 07 octombrie 2019 a depus cerere de apel nemotivată, iar la 07 februarie 2020 apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Oleg Popovici împotriva hotărârii din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea deciziei, Curtea de Apel Chișinău a specificat că, prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, ajungând la concluzia cu privire la respingerea acțiunii, iar careva temei legal pentru casarea hotărârii nu s-a stabilit în instanța de apel.

La 23 decembrie 2020, Oleg Popovici, a depus recurs împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanțele inferioare, la emiterea actelor judiciare au comis încălcări, care au dus la soluționarea greșită a cauzei. Aprecierea probelor de către instanțele inferioare a fost arbitrară, nu a fost respectat principiul unui proces echitabil, ceea ce a condus cumulativ la încălcarea drepturilor și

libertăților fundamentale ale omului, garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Pentru realizarea dreptului la construcție, era necesar de a indica în Registrul bunurilor imobile datele că terenurile nominalizate sunt destinate pentru construcții la prima etapă.

A specificat recurentul că s-a adresat cu cerere privind includerea modificărilor în Registrul bunurilor imobile, însă reprezentanții Agenției Servicii Publice, au refuzat primirea cererii privind includerea informației în Registrul bunurilor imobile și au refuzat includerea datelor. Cererea prealabilă, precum și cererea suplimentară, au rămas fără răspuns. Astfel, din cauza acțiunilor intimatului, Oleg Popovici, nu-și poate exercita dreptul la construcție pe terenurile ce îi aparțin. Instanțele de judecată greșit au considerat că terenurile care îi aparțin cu drept de proprietate nu sunt destinate pentru construcții, instanța de judecată nu a aplicat legea care urma a fi aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Astfel, concluzia instanței de judecată că aceste terenuri nu pot fi folosite pentru construcții, se combate prin faptul că terenurile date inițial au fost distribuite în calitate de grădini, iar ulterior au fost incluse și fac parte din subzona de blocuri locative proiectate la prima etapă, ceea ce se confirmă prin actele anexate la cererea de chemare în judecată.

A opinat recurentul că, instanța de apel greșit a aplicat prevederile art. 71 din Codul funciar, sau norma dată se referă la alte cazuri și anume când terenurile nu sunt incluse în planul urbanistic al localității și se află după limitele hotarelor localității. Legiuitorul a stabilit în actele legislative mai multe modalități/proceduri când pe terenurile agricole partea este în drept să efectueze construcții, aceste norme legale au fost invocate atât în cererea de chemare în judecată cât și în cererea de apel, care însă au fost ignorate de către instanțele inferioare.

Menționează recurentul că, refuzul de a include datele solicitate în registrul bunurilor imobile este o ingerință în proprietatea sa și trebuie să îndeplinească cerința de a avea un scop legitim - interesele societății. În același timp, pârâtul trebuie să dovedească existența unui scop legitim - interesele societății (sau intereselor comune). Sarcina de a dovedi existența unui scop legitim - interesele societății (sau intereselor comune) revine pârâtului, în conformitate cu art. 24 din Legea cu privire la contenciosul administrativ.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat la 21 octombrie 2020 decizia contestată în prezența avocatului recurentului Iurie Nichitoi. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților prin intermediul poștei electronice la data de 24 noiembrie 2020 (f.d. 194).

La 23 decembrie 2020, Oleg Popovici a depus cererea de recurs motivată, astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Popovici Oleg, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în

termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 05 noiembrie 2020 în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului nemotivat, iar la 29 decembrie 2020 recursul motivat, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 05 ianuarie 2021 (prin intermediul poștei electronice), Agenția Servicii Publice a depus referință la cererea de recurs depusă de Oleg Popovici, prin care a solicitat respingerea recursului, ca fiind neîntemeiat.

La 11 ianuarie 2021, Primăria or. Durlești mun. Chișinău, a depus referință la cererea de recurs depusă de Oleg Popovici, prin care a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibil recursul lui Popovici Oleg, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Oleg Popovici, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Oleg Popovici se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh